

berriak

ziri

CHRISTOPHER MITCHELL

Bitartekaria gatazketan

«PP behar bezain sofistikatua da ulertzeko gogortasuna ezin dela betiko izan»

DEIA

YITZHAK NAVON

Israelgo lehendakari ohia

«Orain, batez ere, gure arteko harremanen kalitatea hobetzen ahalegindu behar dugu. Nondik sortu behar dira legeak, Knisset-etik edo rabbi-engandik?»

EL PAIS

RICHARD WALTER

Zinemako gidoi irakaslea

«Egunero orri zuri baten aurrean lan egitea da benetan garrantzitsua. Diziiplina talentua baino garrantzitsuagoa da»

DIARIO DE NOTICIAS

MONTXO ARMENDARIZ

Zinema zuzendaria

«Zinema guztia da politikoa. Irudi guztiek karga ideologikoa dute»

EGIN

Europar fantasma bat dabil: komunismoa

Aurten hiru urteurren betetzen dira: Marx eta Engels-en Manifestu Komunistaren orain dela 150 urte alemanez argitaratu zuten; Bertol Brecht, poeta, idazle, antzerkizale eta komunista alemana, antifaxista erresistentea orain dela 100 urte jaio zen, eta bai eta ere Einstein zinemagile sobietarra, urrezko pelikulak egin zituenak: *Huelga*, *Urria* eta *Potenkim Akorazatua*, zapalduen borroka itxaropentsuak erakusten dituenak.

Ezkerra Marxista eta Iraultzailea, azkeneko gertakariarekin harriduraz dabil, inozoa da, kapitalismoaren ipuin harrigarriak zabaltzen ditu. Teoriarik eza. Teoria iraultzailerik gabe alderdi iraultzailerik ez da izango, oinarri teorikoa falta zaigu.

Langile klasea eta herri zapalduak sozialismoaren alde ez dira mugituko, alternatiba orokorra definitu gabe, benetakoa, alternatiba sozialista erreala, Marx eta Engelsek oinarritu zutenak, langile klasea erreformismora batzuetan radikalak joko du eta komunistek abangoardia iraultzaile bezala ez dute jokatu, baizik erreformisten hegalezkerra bezala.

1991. Komunistek Herri sozialisten eztaba-idesaren testigu izan gara eta kapitalismo basatiaren berjartze prozesua. Hirugarren munduan gosearen testiguak gara, gudak, gaitzak. Zentro kapitalistan probezi-langabeziaren poltsak ikusten ditugu, eta faxismoaren berpiztea. Ekologiaren Krisiaren efektu larriak nabariak dira, gaur egun gure planetan inoiz baino ondasun gehiago sortzen dira, milioika gizaki hil-bizirik kondenatuak daude.

Borrokan dauden herriarekin elkartzen gara, bereziki Kubatar Komunistarekin, modu larrian sozialismo gehiago eskatzen ari dira, Kurdistan, Vietnam maitatua, Txina, Korea eta hainbat eta hainbat herri, gizakiaren etsaia inperialismoaren aurka borrokan daudenak.

Gaitz hauekin bukatzeko sozialismoa eraiki behar dugu, gizon-emakumearentzat sistema sozial justu berri bat sortuko duena, ekologiaren krisia eta esplotazioaren bukaera lortzeko.

Guk, Euskal Komunistok, ikur gorria altxatzen dugu, planeta honetan borrokan dauden herriekin bat egiten dugu, inperialismoaren aurka —gizakiaren etsaia— mugimendu guztiak apoiatzen ditugu.

Euskadin, euskal presoekin, errefuxiatu eta deportatuekin bat egiten dugu, Jesus Larrañagak Euskadiko Partidu Komunistaren

fundatzailea esaten zuen bezala: Amnistia, Hegoaldeko Autodeterminazioa eta zatiketa eskubidea.

Gora Marx, Engels, Lenin eta Iraultzaile guztiak! Gora Komunismoa! Gora Maiatzaren Lehena! Gora Euskadi Gorria eta Askatuta! Munduko Langileok elkar gaitzen!

•Manu Aranburu
(Larrañaga Elkartearen izenean)

Eragozpen fiskala: gastu militarretako dirua, herrigintzarako

Jakineko gauza da gastu militarrek izugarritzko dirutza xahutzen dutela urtero Estatu Espainiarrean. Eta diru hori gure patriketatik ateratzen da zuzenean edo zeharkako zergen bidez: Gasteizkoak taldearen azterketen arabera, EAEtik 120.000.000.000 pezeta doaz gastu horietara. Pertsona bakoitzeko 60.000 inguru (Hernani, Laudio edo Durango bezalako herriek mila milioitik gora bakoitzak).

Datu hauek jakin ondoren, askok antzeko burutazioa egingo dugu ziurrenik: zenbat gauza ez ote daiteke egin gure herrietan nahiz munduko hainbat bazterretan, dirutza horrekin!

Gastu horiei aurka egiteko modu bat eragozpen fiskala da, eta gure alderdi, sindikatu eta kolore guztietako giza mugimendu, plataforma, talde eta elkarteak gogoz hartuko balute oso eraginkorra izango litzateke, gainera.

Eragozpen fiskala zera da: gure zerga aitorpena (errenta deklarazioa) egiten dugunean, gastu militarretara doan diru kopurua beste eginkizun batzuetara desbideratzea. Eta gure herrian badago, bai, eginkizun ugari, diru hori hartuko lukeenik! Errifa-loteria-bono-kuotatxosna-jaialdi-kamiseta-kilometro-afari... bidez finantzatzen diren ekimen askotarako adina diru emango luke eragozpen fiskalak masiboki egingo balitz.

Baina, zoritxarrez, ez du arrakasta handirik gure artean. Iaz, Gipuzkoan 99k egin zuten eta Bizkaian gehiagok. Lotsatzekoa ere bada pentsatzen jarrita. Gastu militarren aurka oso konbentzitutak gaude, desobedientzia zibila aldarrikatzen dugu, gure mutilak, intsumiso egitearren, ondorio latzak jasaten ari dira (epaiketak, kartzela zigorrak, urteetarako inabilitazioa), kultura hezkuntza eta giza baliabideetarako dirua murrizten ari dira... eta bien bitartean, isil-isilik, diru kopuru izugarriari

eskuetatik ihes egiten uzten diogu, nora eta gastu militarretara.

Aurten, Gipuzkoako hamahiru taldek eragozpen fiskala apoiatu dute, eta horren diruarekin, hainbat proiektu bultzatuko: SOS Arrazakeria, Hirugarren Mundua eta Bakea, Elkarri, Komite Internazionalistak, KEM-MOC, SEADaren Lagunen Elkarte, Askagintza, Mugarik gabe, ABK, EHNE, Kakitzat, Consejo de Juventud de Euskadi eta Salhaketa. Txalagarrria da, baina hemen talde asko falta dira: alderdi eta sindikatuak, presoen ingurukoak, gazte taldeak, euskararen alorrekoak, pobreziaaren aurkakoak, ekologistak, eta abar. Kontuak ateratzen hasita, emaitza ezin hobea izan liteke: 150 eragozle = 1.000.000 pezeta (eta gastu militarrei ostiko bat). Gure esku dago.

•Tomas Elortza
HERNANI (GIPUZKOA)

Langileen oinarritzko eskubideen zapalketa

Idazki honen bidez, eskerrak eman nahi dizkiet nire lantokiko nagusiari eta bere laguntzaileari.

Mila esker: —Bost urte hauetan lanerako jantzia ez emateagatik.

—Komunera gure egin beharrak egitera ahalik eta gutxien joateko eskatzeagatik.

—Eguneroko lan-partea egunen batean ahaztea debekatzeagatik.

—Sendagilearengana irteten garenean ezeroso jartzeagatik.

—Lan asko dugunean, adibidez orain, jende gehiago ez hartzeagatik.

—Ordu estrak sartzeko eskatzeagatik.

—Ordu estrak sartzean, orduko 1.000 peze- ta ordaintzeagatik.

—Egunen bat errekuiperatu edota gure gozamerako hartzen badugu ez gustatzeagatik.

—Eta gure izen-deiturak baztertu eta numero batez izendatzeagatik (artalde bagina bezala).

Beraz, ordu estrak salatzearekin batera, hain garrantzitsua bada gaur egun lana ateratzea, are garrantzitsuagoa da langileen oinarritzko eskubideak errespetatzea denon onerako.

•Igone Pontesta
OIARTZUN (GIPUZKOA)

seiko urrea

Jakes Bortairu**Ari da mugitzen...**

Joan den astelehenean, Baionako auza-pezak otsailean Jospini igorri zion gutun baten berri eman die hedabideei. Euskal departamenduaren auzia dela eta, lehenbailehen erabaki bat hartzea galdegiten zion lehen ministroari. Gutuna zurikeria eta oportunismoaren antologia dugu, bainan, aldi berean, Iparraldean gauzak mugitzen ari direlako sintoma.

Izan ere, gure gizona eztabaidaren gainean kokatzen du bere burua, orain duela

gutti arte kontra izan dela ahanztiz. Hala nola, 1996ko azaroan Iparraldeko auzapezen %64 alde agertu zirelarik, Grenet lehena izan zen bozka garrantzitsu honen irakurketak faltsua zabaltzeko: baztertuak sentitzen diren Barnealdeko auzapez tippien kezak adierazten omen zuen. Hirugarren bidea defenditzen zuen orduan, hots Antolakuntza Eskema gauzatzea, hainbat arazo eta desoreka konpontzeko.

Bere gutunean ez du inolako jarrerarik hartzen, badaezpada ere, edozein haizeri segitzeko prest egoiteko. Hobeki erran, anbiguitatea nahitara sortzen du. Hasieran Korsikako prefetaren hilketaren aipamena eginenez, bortizkeria, desestabilizazioa, gerla zibilaren mamuak hots, frantses agintarien neurritz kanpoko fantasma guztiak inarosten ditu. Ondoren egoeraren larria azaltzen du: hautetsiak elkar mokoka, jarreraren erradikalizazioa, Barne eta kostaldearen artean edota alderdi politikoetan zatiketak, tokiko erakunde ibilera eta herri arteko lankidetzak trabatua... Bukaeran, berriz, Errepublikako erabakia, zernahi izanik ere, errespetatua izanen dela baieztatzen du bai eta Iparralde-

ko hiriburuak ohorez asumituko duela ere (erabaki negatiboa ohorez asumi daiteke?).

Honela, Ipar Euskal Herriko ezagupen instituzional eta botere falta arazo nagusi bihurtu dela aitortzen du deblauki, hauteskunde kanpainen kontrakoa errepikaturik ere. Edo pentsatzen du tokiko politikari nagusiek Antolakuntza Eskema bideratzeko erakutsi duten borrontate eskasak Barnealdeko auzapezen kezak areagotu dituela...

Iduriz aitak segitu zuen bidea, semea beste zentzuan egiten ari da. Alabainan Henri Grenet 1969an euskal departamenduaren alde agertu zen, ondoko urteetan eta hil arte, proiektua gaitzestera pasatuz. Zerk mugiarazten du? Grenet bezalako jauntxoak frantses sare politikoetan leporaino sartuak dira. Horiei esker dira hautagai, hautetsi eta bote-redun. Frantses eskuinaren gainbehera ikusirik, Bayrou eta bere lagunak ahulago sentitu ote ditu? Herri hauteskundeetan kontrako nagusia izanen duen Peryren beldur ote? Bere interes pertsonalak, badaezpada, departamendu berri baten hiriburu auzapez gisa? Berdin du azken finean, oportunistek ez baitute bidea urratzen. Bainan mugitzen direlarik zerbait erran nahi du.